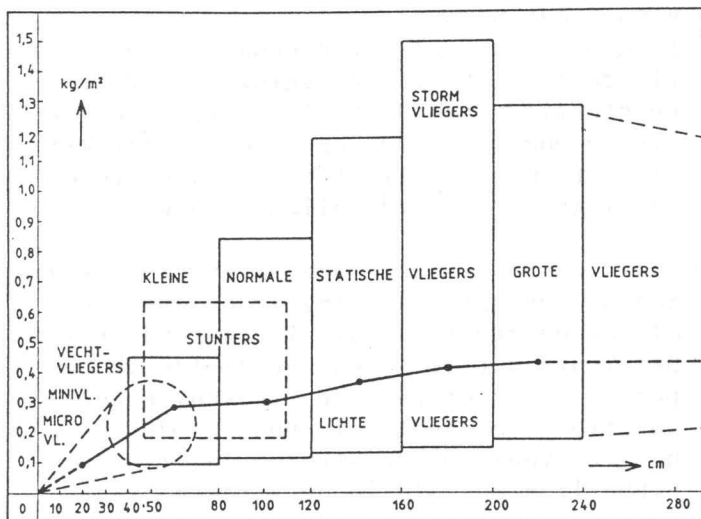

hang tussen afmeting en relatief gewicht bij gemiddelde vliegers van toenemende afmeting. De toename van het relatieve gewicht verloopt aanvankelijk snel, om geleidelijk naar een vrijwel konstante waarde te gaan. 2 De zes verzamelpunten liggen tot het midden toenemend laag in de rechthoek om hun elementaire punten. De puntendichtheid was dus onderin meestal groter. Anders gezegd, de langerektheid van de derde, vierde en vijfde strook ontstond door een klein aantal zeer zware vliegers.

3 Ik heb een verdeling naar vliegertypen overwogen, maar het aantal per type was te klein voor een zinvolle weergave. Wel bracht ik stuntvliegers en vechtvliegers elk nog eens apart bijeen. De eerste leverden een "vlek" op, globaal weergegeven

door de gestreepte rechthoek. Door verscheidenheid in maat en relatief gewicht was de spreiding nog aanzienlijk. Dat de familie van de vechtvliegers in de cirkel wat compakter lijkt, komt omdat de ingezonden vechtvliegercijfers alle op eenzelfde type betrekking hadden.

De zeer kleine en lichte vliegers passen als groep nauw ingeklemd tussen de bovenste en onderste streeplijnen links. Ze eisen en verdragen maar weinig wind en het uiterste puntje links blijft geheel leeg.

Samenvattend tekent zich een soort hoorn van overvloed af als metafoor van het koninkrijk waarbinnen vliegeren technisch-fysisch mogelijk is. De ondergrens, bepaald door de technisch-konstruktieve mogelijkheden met lichte materialen; de bovengrens en meer naar rechts vooral door constructiesterkte. Beide grenzen ontmoeten elkaar links in de grafiek en rechts ver daarbuiten in de uiterst kleine en zeer grote afmeting. Dat het daartussen goed vliegeren is, wisten we al!

Mijn oprechte dank gaat uit naar alle wegers en meters.

Opmerking 1. De hoogte van de stroken in de grafiek hebben niet rechtstreeks te maken met het windbereik van de vliegers daarbinnen, hoogstens kunnen we zeggen dat de mogelijkheid van een ruim windbereik links in de grafiek meer beperkt is dan rechts.

Opmerking 2. Het vervolgverhaal DE KUNST VAN HET VLIEGEREN werd te behoeve van dit artikel een keer onderbroken.

* Interpolatie is (hier) een grafische schatting.

ham

een vliegeraar uit lage zwaluw bedreef zijn hobby in de schaduw van een bijzonder hoge kerk, waardoor boven zijn hoofd het zwerk niet slechts van zonlicht bleef verstoken, maar ook de windstroom werd verbroken; toen bleek zijn vogel, rijk van kleuren, zelfs hollend niet omhoog te sleuren; door uitputting haast overstuur, hing hij zijn vlieger aan de muur; want, wie het hoge wil bereiken moet eerst beneden heel goed kijken.

ger vlie